

Vedran Džihić i Christophe Solioz pišu za Oslobođenje (2)

Krajnje je vrijeme za konkretne korake ka evropskoj BiH

Vedran Džihić, direktor Centra za evropske integracijske strategije i politolog na Univerzitetu Beč i Christophe Solioz, generalni sekretar CEIS-a su, konsultirajući se s nekadašnjim visokim predstavnikom

Wolfgangom Petritschem, napisali autorski tekst u kojem tematiziraju zastoj BiH u procesu evropeizacije i analiziraju ga formulirajući jasne dileme i na strani EU, a i na strani domaćih elita. Poslije analize slijedi set od četiri vrlo konkretna i precizna prijedloga za novog visokog predstavnika Valentina Inzka, koje bi trebalo realizirati u slijedećih nekoliko sedmica i mjeseci kako bi se proces EU-integracije pokrenuo sa mrtve tačke. Oslobođenje danas ekskluzivno objavljuje drugi (i završni) nastavak teksta, koji će poslije izlaska u našem listu biti objavljen na njemačkom jeziku u jednim od najuglednijih evropskih novina - Frankfurter Allgemeine Zeitungu, kao i na italijanskom u Observeoriou sui Balcani

Vrijeme brzo prolazi, pogotovo u BiH koja je izgubila dosta godina od Dejtona do danas. Vrijeme brzo prolazi i za novog visokog predstavnika Inzka, a očekivanja su velika. Inzko mora do ljeta ponuditi jasan i praktično a i simbolički djeletovoran plan za ubrzanje procesa evropeizacije i izvlačenje BiH iz začaranog kruga u kojem se nalazi zadnjih godina. Kako bi trebao izgledati jedan takav "Quick-Start-Package" koji bi odgovarao željama i potrebama građana BiH?

Ukinuti vize!

1. Građani BiH žele putovati: Vizni režim je postao - kako simbolično tako i realno - glavna tema u procesu evropeizacije. Redovi ispred ambasada su simbol getoizacije BiH. Do ispunjavanja kriterija za ukidanje viznog režima, na kojima se mora ofenzivnije i ozbiljnije raditi, potrebne su hitne ad hoc mjere. Inzko bi trebao učiniti prvi korak i zajedno sa domaćim i stranim firmama i zainteresovanim zemljama EU već ovoga ljeta ponuditi nekoliko stotina Interrail-paketa (karte za putovanje vozom po cijeloj Evropi) učenicima i omladini BiH, od kojih skoro 70 posto nikada nije bilo u EU. Tako bi mladi BiH dobili mogućnost da i realno otkriju Evropu.

2. Građani BiH žele odgovornu ekonomsku i socijalnu politiku: U vrijeme ekonomske krize koja izuzetno teško pogađa BiH i njene građane i u kontekstu političkih prepreka za provođenje reformi u ekonomskom i socijalnom domenu potrebne su nove inovativne strukture za izlaz iz krize. Inzko bi trebao već u maju osnovati jednu vrstu "Ekonomskog i socijalnog konsultativnog foruma", u kojem bi sjedile sposobne glave i eksperti spremni za reforme - predstavnici reformskih snaga, sindikata, aktivnog nevladinog sektora, novih pokreta kao npr. DOSTA i svih drugih reformski orijentisanih struktura. Takav forum bi se uz punu podršku internacionalne zajednice sastajao redovno, razvijao praktikabilne prijedloge i solucije za rješenje ekonomskih i socijalnih problema BiH, vršio pritisak na vladajuće političke elite i tražio nove puteve za njihovu realizaciju. Jedan takav nadentitetski forum bi mogao dati jači vizibilitet a samim time i veću moć svim reformskim snagama u BiH i doprinjeti razbijanju jednoličnog i usurpiranog političkog prostora kojim trenutno vladaju etno-

nacionalne ekonomske i političke elite i partokratske strukture.

3. Građani BiH žele funkcionalan i evropski ustav BiH: Ustavna reforma je osnovna prepostavka za europeizaciju BiH. Inzko bi hitno trebao sazvati jednu vrstu ustavne radne grupe (Task Force Constitution), kojoj bi pored vodećih političkih snaga pripadali i predstavnici različitih civilnih inicijativa.

Ustavna reforma

Ovakva radna grupa bi trebala biti počaćena jasnom porukom internacionalne zajednice da je reforma Ustava prijeko potrebna za evropski put BiH. Tokom ljeta bi trebali biti razrađeni konkretni prijedlozi za izlaz iz trenutne dileme i za step-by-step pokretanje procesa ustavnih promjena. Prijedlozi ustavne radne grupe bi potom bili dostavljeni Parlamentu BiH na razmatranje. Novi evropski ustavni paket bi na mjesto vladavine pojedinih političkih partija postavio vladavinu prava i slijedio princip efikasne državne uprave i subsidiariteta. To istovremeno znači da se mora reformisati disfunkcionalno entitetsko glasanje kao sredstvo etnonacionalne blokade državnih institucija i da se moraju pronaći drugačiji demokratski mehanizmi za zaštitu nacionalnih interesa koji neće ugrožavati funkcionalnost države.

4. Građani BiH žele postati građani EU: Građani BiH žele biti punopravni dio EU. Političke elite do danas barem deklarativno tvrde da su istog mišljenja. Ali krajnje je vrijeme da i BiH elite retoriku pretvore u konkretni rad za evropsku BiH. Oni moraju EU poslati jasan signal da su spremni za reforme i da je članstvo u EU vizija svih građana BiH. Pošto je BiH već izgubila dosta vremena i zaostaje za drugim zemljama u regiji, EU i EUSR bi odmah trebali započeti sa izradom plana i planiranjem konkretnih mjer za jednu vrstu „Juniorskog EU-članstva“ za BiH. Inzko bi u tom kontekstu već u slijedećih nekoliko sedmica od Vijeća ministara trebao zahtijevati imenovanje novog i kompetentnog direktora Direkcije za evropske integracije. Kao cilj treba postaviti transformaciju Direkcije u ministarstvo za evropske integracije, koje bi okupilo nove i internacionalno obrazovane kadrove iz zemlje i iz ogromne BiH dijaspore. Zajedno sa Direkcijom EUSR bi već tokom ljeta trebao napraviti konkretan plan za „Juniorsko EU-članstvo“ i prosljediti ga bh. parlamentu i organima EU na razmatranje.

VIJESTI

Brčko: Priznanja dvojici policajaca

U prostorijama policije Brčko distrikta BiH jučer je upriličena svečanost na kojoj su policijskim službenicima Naseretu Čoliću i Sandru Stevanoviću uručene Policijske medalje za hrabrost. Svečanosti dodjele ovog najvišeg policijskog priznanja, pored rukovodilaca policije distrikta, prisustvovao je supervisor za Brčko Raffi Gregorian, najviši zvaničnici Brčko distrikta, gradonačelnik te predsjednik i dopresjednik Skupštine distrikta. Šef policije Brčko distrikta BiH Goran Lajić donio je rješenje kojim je odlikovao navedene policijske službenike Policijском medaljom za hrabrost za iskazanu izuzetnu hrabrost, odlučnost i profesionalizam prilikom hvatanja naoružanog počinjoca krivičnog djela neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojne droge. Ovo priznanje je policijskim službenicima uručio zamjenik šefa policije Fahrudin Selimović.

Rast nataliteta u našoj zemlji

U Bosni i Hercegovini je prošle godine rođeno 34.617 djece, što u odnosu na 2007. pokazuje rast nataliteta za 2,31 posto. U tom periodu umrle su 33.983 osobe, što u odnosu na godinu ranije pokazuje pad mortaliteta za 3,02 posto.

Kako je na konferenciji za novinare kazao direktor Agencije za statistiku BiH Zdenko Milinović, u prošloj godini u BiH je sklopljeno 22.146 brakova, što u odnosu na 2007. pokazuje smanjenje nupcialiteta za 5,73 posto.

"U prošloj godini razvedeno je 1.145 brakova, što predstavlja smanjenje od 37,29 posto u odnosu na 2007. godinu", kazao je Milinović.

Sarajevo: U subotu susret kardiologa

U subotu od 8.30 do 15.30 sati u sarajevskom hotelu Evropa bit će održan 23. stručni skup Udruženja kardiologa BiH i 4. zajednički susret vodećih kardiologa Turske i BiH. Na skup će stići oko 60 najistaknutijih kardiologa iz Turske te veći broj ljekara iz BiH, Turske i Srbije. Sponzor skupa je farmaceutska kuća Berlin-Chemie/Memnarini.